

To: [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e @rivm.nl]
Cc: [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e @rivm.nl]
From: [redacted] 5.1.2e
Sent: Fri 11/6/2020 6:03:16 PM
Subject: Re: Advies RIVM bij kabinetsreactie op zingen
Received: Fri 11/6/2020 6:03:22 PM

Dank voor je snelle reactie [redacted] 5.1.2e
Fijn weekend hoop ik,
[redacted] 5.1.2e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 6 nov. 2020 om 17:36 heeft [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl> het volgende geschreven:

Beste [redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e OMT

Ik heb even door jullie protocol gekeken – overigens is de afspraak dat eerst de collega's van VWS kijken, die ons zo nodig kunnen consulteren – en denk dat het op zich voldoet, maar toegevoegd kan worden, dat als je een (nauw) contact bent van een bewezen covid-19 patiënt je je dan aan de quarantaine-adviezen moet houden, ook als je een melding van de Coronamelder app hebt gekregen.

[redacted] 5.1.2e OMT

Tot zover,

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e
[redacted] 5.1.2e

Landelijke Coördinatie Infectieziektebestrijding (LCI)

RIVM - Centrum Infectieziektebestrijding (CIb)
Postbus 1 [redacted] 5.1.2e
3720 BA Bilthoven
Tel: 030 [redacted] 5.1.2e
Mob: 06 [redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e

From: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @minocw.nl>

Sent: vrijdag 6 november 2020 12:31

To: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>

Subject: RE: Advies RIVM bij kabinetsreactie op zingen

Beste [redacted] 5.1.2e,

In aanvulling op de mail van [redacted] 5.1.2e hierbij het meest recente protocol van de koren.
We ontvangen graag jullie advies.

Met vriendelijke groet

[redacted] 5.1.2e
OCW/cultuur

Van: [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] @rivm.nl
Verzonden: donderdag 5 november 2020 16:34
Aan: [redacted] 5.1.2e
CC: [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e; [redacted] 5.1.2e
Onderwerp: RE: Advies RIVM bij kabinetsreactie op zingen

Beste [redacted] 5.1.2e

Dank voor je vraag. Ik stuur deze door naar mijn collega die bij het laatste OMT advies betrokken is geweest.

Met vriendelijke groet, [redacted] 5.1.2e

From: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @minocw.nl>
Sent: donderdag 5 november 2020 16:24
To: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @rivm.nl>
Cc: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @minocw.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @minocw.nl>
Subject: Fwd: Advies RIVM bij kabinetsreactie op zingen

Beste [redacted] 5.1.2e

In het voorjaar hadden wij contact toen het RIVM zich heeft gebogen over het protocol voor professionele zangers.

Nu willen we graag op korte termijn jullie medewerking bij het volgende.

Zoals jullie misschien weten moet er nu een kabinetsreactie komen op het advies van het OMT, waarin zingen in groepsverband wordt afgeraden.

Die reactie moet er dinsdagochtend liggen, zodat het meekan in de waarschijnlijke brief van VWS, over wel of niet regionale lockdowns.

Inmiddels ligt er een herzien protocol voor professioneel zingen.

Onze vraag aan het RIVM is: wat moet er aangescherpt worden zodat zingen veilig kan?

Een advies van het RIVM zou ons enorm helpen om duidelijkheid te krijgen hoe wij op het van advies het OMT kunnen reageren.

Ik hoor graag of het lukt met deze blik naar het protocol te kijken.

Bij voorbaat dank,
met vriendelijke groet,

OMT-advies:

3.Herziening advies koren

Nieuwe gemelde clusters in koren met een hoge attack-rate van 53-75% onderde koorleden, resultaten van clusteronderzoek (inclusief sequencing en fylogenie) en nieuwe literatuur- en media-analyse zijn aanleiding voor een update van het RIVM-advies 'Koren en Zangensembles'. Bij de nieuwe clusters met hoge attack-rates werden de huidige maatregelen voor zingen redelijkerwijze in achtgenomen. Bij de eerdere clusters, waar dat niet voor gold, gaf fylogenie bij 2 van de 4 clusters aan dat er sprake was van een daadwerkelijk transmissiecluster; andere transmissiewijzen dan zingen zijn daarbij nadrukkelijk niet uitgesloten. De update geeft geen conclusief antwoord op de vraag of zingen door een besmettelijk persoon tot een verhoogd risico voor omstanders leidt. Wel geeft de update daar opnieuw aanwijzingen voor.

Omdat een verhoogd transmissierisico door zingen niet kan worden uitgesloten, adviseert het OMT dat bij de huidige hoge incidentie in de maatschappij zingen in groepsverband in welke context dan ook afgeraden dient te worden. Dit geldt naast koren en ensembles dus ook voor zingen op scholen, kindercentra, muziektherapeuten en instellingen. Bij risiconiveau Waakzaam ($R_t < 1$ en incidentie $\leq 7/100.00/\text{dag}$) is het risico van zingen in groepsverband klein. Dan lijkt zingen wel verantwoord, maar personen met een kwetsbare gezondheid dienen zelf de afweging te maken of zij dit kleine risico wel of niet willen lopen. Mochten nieuwe onderzoeksbevindingen of literatuur zich voordoen, dan zal dit advies opnieuw bekeken worden.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

www.rivm.nl *De zorg voor morgen begint vandaag*

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

www.rivm.nl/en *Committed to health and sustainability*